

zaaknummer 2013W1028(2)

13 november 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

tegen:

frater [naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie van de Fraters van Tilburg CMM,
juridisch adviseur: mr. A.M.W. Verdegaal, advocaat te Rosmalen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 2 juli 2013.

Op 7 augustus 2013 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van mr. Verdegaal, voornoemd.

De Klachtencommissie heeft kennis genomen van de het e-mailbericht van mr. Verdegaal van 9 oktober 2013.

Op 9 oktober 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam] en zijn zus, mevrouw [naam]. Klager heeft zijn standpunt nader toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Geraads, voornoemd.

Aangeklaagde is verschenen en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Verdegaal. Namens de Congregatie van de Fraters van Tilburg CMM is verschenen frater [naam], Algemeen Overste.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is gedurende zijn verblijf in het [internaat] te [plaats] seksueel misbruikt door diverse fraters, onder wie aangeklaagde.

Klager is het vierde kind uit een gezin met vijf kinderen. De vader van klager had nog twee kinderen uit een eerder huwelijk. De vader van klager was [patiënt] en verbleef in een [instelling]. Toen klager acht jaar oud was is zijn vader overleden. De moeder van klager werkte 's avonds om het gezin te kunnen onderhouden. Het gezin had het financieel zwaar. Uiteindelijk zijn twee kinderen, onder wie klager, uit huis geplaatst. Door de Raad voor de

Kinderbescherming werd klager in [jaartal], hij was toen 11 jaar oud, in het [internaat] geplaatst. Klager heeft in het internaat verbleven tot [jaartal]. Alleen in de vakanties ging klager naar huis.

De kinderen werden in het internaat ingedeeld op leeftijd in verschillende leefgroepen.

Vanaf medio [jaartal] zat klager bij aangeklaagde in de klas op de [school]. In de klas stond een tropisch aquarium. Aangeklaagde vroeg klager of hij het aquarium wilde verzorgen na schooltijd. Klager was dan alleen met aangeklaagde waardoor seksuele handelingen konden plaats vinden. Door medische oorzaak had klager in het schooljaar van [jaar] bijscholing nodig. Aangeklaagde verzorgde de bijscholing van klager. De bijscholing vond plaats in de slaapkamer van aangeklaagde. Na de bijscholing vond iedere keer het seksueel misbruik plaats. Klager werd gedwongen bij aangeklaagde op schoot te gaan zitten, te knuffelen en te vrijen met tongzoenen. Hierbij greep aangeklaagde klager pijnlijk vast. Nadat klager een keer probeerde te ontkomen deed aangeklaagde telkens de deur op slot en stak de sleutel in zijn zak. Aangeklaagde dwong klager om zich uit te kleden en trok zelf ook zijn kleren uit. Hij duwde klager op het bureau en ging boven op hem liggen met bloot geslachtsdeel. Als klager het uitgilde hield aangeklaagde een doek voor zijn mond. Klager weet zeker dat aangeklaagde heeft geprobeerd hem met zijn penis anaal te penetreren. Of dit gelukt is weet klager niet met zekerheid. Wel herinnert klager zich de pijn. Klager werd gedwongen aangeklaagde af te trekken en hem oraal te bevredigen. Ook moest klager dulden dat aangeklaagde hem aftrok en oraal bevredigde. Als klager zich verzette werd aangeklaagde driftig en reageerde met meer repressie. Aangeklaagde dreigde klager dat hij over het seksuele contact met niemand mocht spreken.

2.2. Aan de bedreiging, de ernst, de pijn en de lange duur van het misbruik heeft klager traumatische herinneringen overgehouden.

De gevolgen van het misbruik zijn voor klager groot geweest en gebleven. Het misbruik is voor klager van grote invloed geweest op zijn leven, maar ook op dat van zijn echtgenote. Klager heeft veel moeite met tederheid, intimiteit, affectie en seksualiteit. Klager en zijn echtgenote zijn ongewild kinderloos gebleven. Klager gaat gebukt onder een groot schuldgevoel. Klager is meerdere malen in therapie geweest waarbij ook zijn echtgenote werd betrokken. In [jaartal] is klager opgenomen geweest op de [instelling] te [plaats]. De recente media-aandacht heeft de herinnering aan de traumatische ervaringen versterkt waardoor klager ook nu weer in therapie is.

Klager ervaart in de sociale omgang met mensen regelmatig belemmeringen, omgangs- en relatieproblemen, ook op het werk. Dit komt onder meer door angstgevoelens en onzekerheid. Klager voelt zich in gezelschap van mensen ongemakkelijk.

Klager heeft meerdere periodes in de WW gezeten. Soms waren functies te zwaar, of ontstonden er persoonlijke problemen op het werk. In [jaartal], toen klager 62 jaar oud was, deden zich wederom persoonlijke problemen op het werk voor. Klager is toen vervroegd met pensioen gegaan.

Klager heeft als gevolg van het misbruik inkomsten gederfd. Daarnaast heeft hij veel onkosten moeten maken voor therapeutische behandelingen, reiskosten en medicijnen.

2.3. Klager hoopt erkenning te verkrijgen voor hetgeen hem is aangedaan. Dit zal hem kunnen helpen het verleden achter zich te laten. Klager zou graag een excuus willen ontvangen, schriftelijk of persoonlijk. Ten slotte wenst klager financiële genoegdoening te ontvangen.

3. Het verweer (zakelijk weergegeven)

In zijn verweerschrift heeft aangeklaagde de door klager gestelde feiten aanvankelijk (grotendeels) ontkend. Ter zitting heeft aangeklaagde echter een volledige bekentenis afgelegd en bevestigd dat alle handelingen hebben plaatsgevonden zoals klager die heeft beschreven. Aangeklaagde erkent dat hij zich ernstig heeft misdragen en heeft daarover zijn spijt betuigd. Aangeklaagde heeft klager zijn excuses aangeboden en om vergeving gevraagd. Frater [naam] heeft te kennen gegeven dat aangeklaagde zelf tot zijn bekentenis is gekomen en hem hiervan niets bekend was. Ook frater [naam] heeft zijn spijt betuigd voor hetgeen klager is aangedaan gedurende zijn verblijf in het [internaat]. Namens de Congregatie heeft hij zijn oprechte excuses aangeboden. Voorts heeft frater [naam] te kennen gegeven dat klager zeer welkom is voor een nader gesprek.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Aangeklaagde heeft het seksueel misbruik bekend en erkend waarmee voor de Klachtencommissie vast staat dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. Voor de Klachtencommissie staat vast dat klager in het schooljaar [jaar] wekelijks seksueel is misbruikt door aangeklaagde. Dit misbruik bestond uit het tongzoenen, het masturberen en het oraal bevredigen van klager door aangeklaagde, het moeten masturberen en oraal bevredigen van aangeklaagde door klager, en het (trachten) anaal (te) penetreren van klager door aangeklaagde met zijn geslachtsdeel.

Hoewel nader steunbewijs, gelet op de volledige bekentenis van aangeklaagde, niet meer hoeft te worden beoordeeld, hecht de Klachtencommissie er aan haar bewondering uit te spreken voor de moedige verklaring van de echtgenote van klager. Zij heeft verklaard dat het seksuele misbruik van grote invloed is geweest, en nog steeds is, op de relatie tussen haar en haar echtgenoot, zowel geestelijk als lichamelijk.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik slechts dertien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Ter zitting heeft aangeklaagde erkend dat hij zich ernstig heeft misdragen jegens klager. Hij heeft zijn spijt betuigd en zijn verontschuldigen aangeboden voor hetgeen hij klager heeft aangedaan. Namens de Congregatie heeft frater [naam] eveneens zijn spijt betuigd en zijn oprechte excuses aangeboden. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede

de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en de spijtbetuiging van aangeklaagde kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële genoegdoening kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg CMM kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg CMM de klacht grond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 13 november 2013 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en mr. P.A. Schaafsma, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.